

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ

Актуальні Проблеми Економіки

НАУКОВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ЖУРНАЛ

№5(167)
2015

Заснований у 2000 році. Виходить щомісяця.
Індекс журналу в каталозі передплатних видань України — 21842
Свідцтво про реєстрацію KB № 20694-10494ПР від 28.04.2014

УДК 330 Журнал входить у перелік фахових видань з економічних наук
(перереєстрація: Наказ МОН України № 261 від 6.03.2015)

ISSN 1993-6788 Журнал 1 березня 2007 року зареєстровано в Міжнародному центрі періодичних видань
(ISSN International Centre, м. Париж).

Журнал зареєстровано та проіндексовано у таких міжнародних наукометричних каталогах та базах даних:

SciVerse Scopus — з жовтня 2009 року (SJR 2013 = 0,190; індекс Хірша = 4);

Index Copernicus — з січня 2010 року (ICV 2013 = 6,51);

EBSCOhost та Ulrich's Periodicals Directory — з 2011 року;

EconLit — з жовтня 2013 року;

Cabell's Directories — з грудня 2013 року;

ABI/Inform by ProQuest — з січня 2014 року.

Засновник і видавець: ВНЗ «Національна академія управління»
Україна, 01011, Київ, вул. Панаса Мирного, 26
Голова редакційно-видавничої ради **С.А. Єрохін**
Свідцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4714 від 23.04.2014

Редакційна колегія:

Єрмошенко Микола Миколайович

- **головний редактор**

доктор економічних наук, професор,
Заслужений діяч науки і техніки України

Бурлака Григорій Григорович

- **заступник головного редактора**

- доктор економічних наук, професор

Базиліук Антоніна Василівна

- доктор економічних наук, професор

Білан Юрій

- кандидат економічних наук, доцент, PhD (Польща)

Ваза Лашло

- PhD, професор (Угорщина)

Герасименко Сергій Сергійович

- доктор економічних наук, професор

Гончаров Юрій Вікторович

- доктор економічних наук, професор

Гуткевич Світлана Олександрівна

- доктор економічних наук, професор

Дорофійенко В'ячеслав Володимирович

- доктор економічних наук, професор,
заслужений працівник освіти України

Єрохін Сергій Аркадійович

- доктор економічних наук, професор

Зубжицький Ярослав

- PhD (Польща)

Кім Рене

- PhD, професор (Південна Корея)

Краця Мірjana

- PhD, професор (Сербія)

Лопатін Олексій Костянтинович

- доктор фізико-математичних наук, професор

Максимович Ліляна

- PhD, професор (Сербія)

Мищенко Володимир Іванович

- доктор економічних наук, професор

Моліна Морено Валентин

- PhD, професор (Іспанія)

Панченко Євген Григорович

- доктор економічних наук, професор

Подвезько Валентин Степанович

- кандидат економічних наук, доктор
математичних наук, професор (Литва)

Сахаров Вадим Євгенович

- кандидат економічних наук, професор

Турскіс Зенонас Адонович

- доктор технічних наук, професор (Литва)

Шелудько Наталія Михайлівна

- доктор економічних наук, провідний науковий
співробітник

де Ягер Йохан

- PhD, професор (ПАР)

Адреса редакції: Україна, 01011, Київ, вул. Панаса Мирного, 26, к.к. 401, 406
Тел., факс (044) 280-80-56; 288-94-98; 254-31-96
E-mail: eco@nam.kiev.ua (головний редактор); http://eco-science.net
lena@nam.kiev.ua (укр.-рос. блок); prokhorova@nam.kiev.ua (англ. блок)
Секретар редакції **О.О. Кривонос**
Випусковий редактор, коректор **Д.М. Прохорова**
Комп'ютерний набір та верстка **О.О. Кривонос, С.Ф. Єфіменко**
Літературна редакція **О.В. Кононович**

Рекомендовано до друку вченою радою ВНЗ «Національна академія управління» (протокол №1 від 31.03.2015)

**Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв,
назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори статей.
Висловлені у цих статтях думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної
колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань.**

**Передруки і переклади дозволяються лише за згодою автора та редакції.
Відповідальність за зміст рекламних оголошень несе рекламодавець.**

Підписано до друку 12.05.2015. Обл.-вид. арк. 33,4. Ум. друк. арк. 43,6. Замовлення № 63.
Папір офсетний. Друк офсетний. Наклад 1000 прим. Формат 70х100 1/16.

Віддруковано у ТОВ «Наш формат», 02105, м. Київ, пр-т Миру, 7.

© «Актуальні проблеми економіки», 2015

Актуальні Проблеми Економіки

НАУКОВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ЖУРНАЛ

№5(167) 2015

З М І С Т

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Іваненко Ю.В. Економічне визначення поняття «некомерційна організація»	8
Ларионова Н.И., Напольских Д.Л., Ялялієва Т.В. Институциональные аспекты государственного контроля эффективности развития инновационных кластеров	20
Никитин Ю.А., Рукас-Пасичнюк В.Г. Анализ и классификация моделей трансфера инновационных технологий	24

СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Войткевич А. Теорії інтернаціоналізації та інтерналізації як інструменти оцінювання результатів виходу компаній на іноземні ринки	32
Іванова Є., Кордош М., Габанік Й. Конкурентоспроможність країн Вишеградської четвірки у межах Євросоюзу	39
Коваленко Ю.М. Інституційний порядок фінансового сектору як системний компонент господарського порядку економіки	50
Кузнєцова Н.В., Кузнєцова К.В. Порівняльний аналіз стійкості зростання Китаю, Японії, Республіки Корея та Тайваню з 2000 по 2010 рік	58
Мікаелян С.Г. Концептуальні орієнтири розвитку світового ринку високотехнологічної продукції	68
Фойтківа Л., Вахалік Б. Спеціалізація та диверсифікація торгівлі: за даними Євросоюзу та країн БРИКС	74
Холод Б.И., Задоя А.А. Макроэкономические пропорции стран Вишеградской группы и Украины: компаративный анализ	86

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Айтімов Б.Ж., Серієв Б.А., Колбасарова Г.К. Взаємодія некомерційних організацій з державними органами у боротьбі з корупцією як основа захисту економічних прав громадян	95
Бурлака В.Г. Економічне оцінювання прогнозів розвитку нафтового сектору України в умовах нестабільних світових цін на нафту	103
Ганущак-Єфіменко Л.М. Концептуальний підхід до управління розвитком високотехнологічних галузевих кластерів в національному господарстві	112
Готра В.В. Умови та напрямки вдосконалення фінансово-кредитного забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектору економіки України	117
Кушнерук А.С. Основи організації корпоративних утворень у промисловості: сутність, принципи, форми	124
Маргиненко В.В. Формування стратегічних пріоритетів зміцнення економічної безпеки національної економіки України	133
Орлов О.О., Рясних Є.Г. Проблеми оцінювання ефективності впровадження нової техніки в машинобудуванні	144
Петриченко П.А., Яроміч С.А. Розвиток споживчих мереж в індустрії туризму	153
Уажанов М.У. Основные направления развития транспортно-логистической инфраструктуры Республики Казахстан	161

З М І С Т

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Берегова Г.М., Мілова Ю.Ю., Федотов К.В.	
Стратегічне планування у виробничому менеджменті на підприємстві	169
Гросул В.А., Афанасьєва М.В.	
Методичні підходи до комплексного оцінювання конкурентного потенціалу торговельного підприємства	176
Дивнич О.Д., Демиденко Л.М.	
Інновації в рослинництві та джерела їх фінансування	184
Карбовська Л.О.	
Напрями вдосконалення методичних положень рейтингового оцінювання результатів діяльності ВНЗ України	193
Ковбатиук М.В., Шкляр В.В.	
Оцінювання ефективності заходів антикризового менеджменту підприємств транспортної галузі	201
Марченко С.М.	
Дослідження попиту та ефективність використання посівної техніки на сільськогосподарських підприємствах України	211
Піюкович Бабічкович Б., Войнович З., Хармат П.	
Впровадження процесного методу організації на підприємствах водопостачання: за даними Сербії	217
Сарменто М.П.В.	
Вертикальний розподіл та ціна входження до мережевої структури як інвестиційні стимули	228
Хамитова А.А.	
Совершенствование управления качеством услуг общественных организаций, финансируемых государством (на примере Казахстана)	242
Швец И.Ю., Колпакова Г.М., Евдокимова Ю.В.	
Управление конкурентоспособностью объектов туристического рынка	250
Шостак І.В.	
Оцінювання ефективності систем стимулювання праці персоналу та їх вплив на результативність діяльності торговельного підприємства	257
Янушка М., Шпіцар Р.	
Розвиток системи управління ризиками: за даними Університету Західної Богемії в Пільзені	267

РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Громов Є.І., Герасимов О.М., Нінева К.М.	
Удосконалення інструментарію функціонально-вартісного аналізу та оптимізаційного планування результатів взаємодії суб'єктів регіону	278
Носкова Е.В., Романова И.М.	
Методический подход к оценке ресурсного потенциала сферы оптовой торговли региона	288
Фролова Е.В., Кабанова Е.Е.	
Направления и механизмы развития туристической привлекательности территории	297

ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Богославська А.В.	
Особливості розробки проектів землеустрою заповідних територій	306
Касьяненко Т.В., Нагорний Є.І.	
Обґрунтування підходів до оцінювання рівня екологічно спрямованого інноваційного розвитку	313
Романчук С.В.	
Методичні підходи до оцінювання еколого-економічної ефективності переробки відходів	321
ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА	
Альжанова Н.Ш., Нуржаубаева Р.Д.	
Проблемы неформальной занятости населения моногородов Казахстана в условиях глобализации	328
Білокобильський С.В., Мамасєв Л.О., Нецель А.В.	
Кадрове забезпечення менеджменту соціальної відповідальності	338

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ

НАУКОВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ЖУРНАЛ

№5(167) 2015

З М І С Т

Виценец Т.Н. Механизм регулирования миграционных процессов	346
Гончарова С.Ю., Сотнікова Ю.В. Вимушена трудова міграція: сучасні виклики для держави та шляхи їх подолання	351
Гринкевич С.С., Васильців Т.Г. Системна трансформація використання трудового потенціалу країни	356
Карпова Г.О., Земскова О.М., Литвинова Т.М. Демографічний перехід як наслідок впливу якісних перетворень у світовій економіці на економічне зростання	365
Комар В.Ю. Концептуальні засади побудови моделей творчого самоуправління підготовкою студента	371
Мохліс С. Чинники впливу на вибір кар'єри в ритейлі малайзійськими студентами спеціальності «бізнес»	378
Рекун Г.П., Прус Ю.І. Діагностика навчальної мотивації студентів ВНЗ	386
Розборілова Д., Піоварчова В., Мартінцова М. Інвестування в освіту як засіб згладжування майнової нерівності	395
Сукач О.О. Удосконалення оцінювання ефективності праці на промислових підприємствах	405
Якимчук С.В., Никулина Т.В. Оценка эффективности функционирования системы социальной защиты населения в РФ	413
ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ	
Сіхімбасва Д.Р., Ігілік Б.Т. Рентна складова в податках і платежах за користування надрами	421
Тисячна Ю.С., Азізова К.М., Рац О.М. Комплексна технологія бенчмаркінгу як інструмент забезпечення фінансової безпеки банку	427
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ	
Скрипник М.І., Матюха М.М. Еквілінеарність ведення управлінського обліку в умовах використання інформаційних технологій	438
МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ	
Аймурзина Б.Т., Садвакасова К.Ж. Рынок труда как объект прогнозирования: зарубежный опыт и возможности его применения в Казахстане	444
Дьомкіна О.В. Ризики при инвестициях у розвиток персоналу сфери інформаційних технологій	454
Кіба-Яняк М., Чеба К., Колаковські Т. Множинний аналіз відповідностей переваг покупців на ринку мобільних продажів	462
Кунішова Х., Міщик М. Розвиток сектору В2С у електронній комерції Чеської Республіки після 1990 року	470
Литвин А.В. Застосування методу опорних векторів для прогнозування фінансової кризи в українських страхових компаніях	481
Полуктова Н.Р., Шагарова В.М. Оцінювання ефективності використання інформаційних систем підприємств на основі аналізу стохастичної границі	493
Ранета Л., Куничка М. Застосування кластерного аналізу до дослідження економічної дипломатії України	501
Відомості про авторів	510

NATIONAL ACADEMY OF MANAGEMENT

ACTUAL PROBLEMS OF ECONOMICS

SCIENTIFIC ECONOMIC JOURNAL

Founded in 2000. Academic monthly journal.

Subscription index in Ukraine – 21842

Registration license: KB № 20694-10494TIP, issued 28.04.2014

№5(167)
2015

УДК 330 The journal is licensed as academic, professional journal in all economic sciences
(Revalidation: Decree of the Ministry of Education and Science # 261 as of 6.03.2015)

ISSN 1993-6788 (Since March 2007).

The journal is registered and indexed in the following international catalogues and databases:

SciVerse Scopus – since October 2009 (SJR 2013 = 0,190; H-index = 4);

Index Copernicus – since January 2010 (ICV 2013 = 6,51);

EBSCOhost and Ulrich's Periodicals Directory – since 2011;

EconLit – since October 2013;

Cabell's Directories – since December 2013;

ABI/Inform by ProQuest – since January 2014.

Founder and published:

National Academy of Management

Vul. Panasa Myrnogo, 26, 4th floor, Kyiv, 01011

Head of the Editorial-Publisher Council – Serhiy Yerokhin

Publishing license: ДК № 4714, reissued 23.04.2014

Editorial Board:

Mykola Yermoshenko

- Editor-in-Chief

Dr. Sc. (Economics), Prof., Emeritus of Sciences
and Technology of Ukraine

Grygoriy Burlaka

- Deputy Editor-in-Chief

Dr. Sc. (Economics), Prof.

Antonina Bazylyuk

Dr. Sc. (Economics), Prof.

Bilan Yuriy

Ph.D, Asst. Prof. (Poland)

Laszlo Vasa

PhD, Dr. habil. (Hungary)

Serhiy Gerasymenko

Dr. Sc. (Economics), Prof.

Yuriy Goncharov

Dr. Sc. (Economics), Prof.

Svitlana Gutkevych

Dr. Sc. (Economics), Prof.

Vyacheslav Dorofienko

Dr. Sc. (Economics), Prof., Honorary Fellow
in Education of Ukraine

Serhiy Yerokhin

Dr. Sc. (Economics), Prof.

Jaroslaw Zubrzycki

PhD (Poland)

Renee Kim

PhD, Professor (South Korea)

Mirjana Kranjac

PhD, Professor (Serbia)

Oleksiy Lopatin

Dr. Sc. (Physics&Mathematics), Prof.

Ljiljana Maksimovic

PhD, Professor (Republic of Serbia)

Volodymyr Mishchenko

Dr. Sc. (Economics), Prof.

Valentin Molina Moreno

PhD, Professor (Spain)

Yevgen Panchenko

Dr. Sc. (Economics), Prof.

Valentyn Podvezko

PhD (Economics), Dr.Sc. (Mathematics),
Prof. (Lithuania)

Vadym Sakharov

Can. Sc. (Economics), Prof.

Zenonas Turskis

Dr. Sc. (Technology), Prof. (Lithuania)

Natalia Sheludko

Dr. Sc. (Economics), Leading Research Fellow

Johan de Jager

PhD, Professor (South Africa)

Editorial Office:

Ukraine, 01011, Kyiv, vul. Panasa Myrnogo, 26, 401-406

Tel./fax.: +(38044) 280-80-56; 288-94-98; 254-31-96; http: //eco-science.net

E-mails: eco@nam.kiev.ua - chief editor; prokhorova@nam.kiev.ua (submissions
in English); lena@nam.kiev.ua (submissions in Russian and Ukrainian)

Administrative secretary – Olena Kryvonos

Managing editor, proof reading: Darina Prokhorova

Computer page positioning and layout: Olena Kryvonos, Serhiy Yefimenko

Text editing, abstracts translation: Oleksandr Kononovych

Responsibility for facts, quotations, private names, enterprises and
organizations titles, geographical locations etc. to be bared by the authors.

The editorial office and board do not always share the views and thoughts expressed in the articles published.

Reprints and translations are allowed on the written consent with the editorial office and the author.

Responsibility for the advertisement contents to be bared by the advertiser.

Printing facilities:

"Nash Format", prospekt Myru, 7, Kyiv-02105, Ukraine.

ACTUAL PROBLEMS OF ECONOMICS

SCIENTIFIC ECONOMIC JOURNAL

№5(167) 2015

CONTENTS

ECONOMIC THEORY AND HISTORY OF ECONOMIC THOUGHT

Ivanenko Y.V. Economic definition of nonprofit organization	8
Larionova N.I., Napolskih D.L., Yalyalieva T.V. Institutional aspects of state control over the effectiveness of innovation clusters development	20
Nikitin Y.O., Rukas-Pasichnyuk V.G. Analysis and classification of models of innovative technologies transfer	24

WORLD ECONOMY AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

Wojtkiewicz A. Internationalization and internalization theories as tools for assessing the effects of companies' internationalization	32
Ivanova E., Kordos M., Habanik J. The competitiveness of V-4 countries within the European Union	39
Kovalenko Y.M. Institutional order in financial sector as a system component of economic order	50
Kuznetsova N.V., Kuznetsova E.V. Comparative assessment of growth sustainability between China, Japan, Republic of Korea, and Taiwan: 2000 to 2010	58
Mikaelyan S.G. Milestones in world high-tech markets development	68
Fojtikova L., Vahalik B. Trade specialisation and diversification: the case of the European Union and BRICS	74
Kholod B.I., Zadoia A.O. Macroeconomic proportions in the Visegrad countries and Ukraine: comparative analysis	86

NATIONAL ECONOMY AND ITS MANAGEMENT

Aitimov B.Zh., Seriev B.A., Kopbasarova G.K. Interaction of non-profit organizations with government bodies in the fight against corruption as a basis for citizens' economic rights protection	95
Burlaka V.G. Economic evaluation of development forecasts for the oil sector of Ukraine under instability of world oil prices	103
Ganushchak-Yefimenko L.M. A conceptual approach to high-tech sectoral clusters development management within national economy	112
Hotra V.V. Conditions and directions for improvement of financial and credit provision of innovative development of the agricultural sector of Ukraine	117
Kushneruk A.S. Fundamentals of corporate structures formation in industries: essence, principles and forms	124
Martynenko V.V. Strategic priorities formation in strengthening economic security of the national economy of Ukraine	133
Orlov O.O., Rymasnykh Y.G. Problems in efficiency evaluation of new equipment in machine engineering	144
Petrychenko P.A., Iaromich S.A. Consumer networks development in tourism	153
Uazhanov M.U. Key directions in transport and logistics infrastructure development in the Republic of Kazakhstan	161

ACTUAL PROBLEMS OF ECONOMICS

SCIENTIFIC ECONOMIC JOURNAL

№5(167) 2015

CONTENTS

ENTERPRISES ECONOMY AND MANAGEMENT

Beregova G.M., Milova Y.Y., Fedotov K.V.	
Strategic planning in enterprise production management	169
Grosul V.A., Afanasyeva M.V.	
Methodological approaches to comprehensive assessment of a trade enterprise's competitive potential	176
Dyvnych O.D., Demydenko L.M.	
Innovations in crop production and the sources for their funding	184
Karbovska L.O.	
Directions in methodology improvement for Ukrainian universities ranking	193
Kovbatiuk M.V., Shklyar V.V.	
Assessing the efficiency of crisis management actions for transport enterprises	201
Marchenko S.M.	
Studying the demand and efficiency of seeding machines use at agricultural enterprises of Ukraine	211
Piukovic Babickovic, Vojinovic Z., Harmath P.	
Implementing process organization in Serbian water supply companies	217
Sarmiento M.P.V.	
Vertical separation and access pricing: effects on investment incentives	228
Khamitova A.A.	
Improving the services quality management at government-funded NGO: Kazakhstan case study	242
Shvets I.Y., Kolpakova G.M., Evdokimova Y.V.	
Management of tourism objects competitiveness at the tourism market	250
Shostak I.V.	
Evaluating the effectiveness of personnel labour stimulation systems and their impact on the trade companies performance	257
Januska M., Spicar R.	
Risk management system development: the case of the University of West Bohemia in Pilsen	267

PRODUCTIVE FORCES AND REGIONAL ECONOMY

Gromov Y.I., Gerasimov A.N., Nineva E.N.	
Improving the tools for cost-benefit analysis and optimization planning of results in interaction of subjects within a region	278
Noskova E.V., Romanova I.M.	
Methodological approach to assessing the resource potential of wholesale trade in a region	288
Frolova E.V., Kabanova E.E.	
Directions and mechanisms of tourist attractiveness development of a territory	297

NATURE MANAGEMENT AND ENVIRONMENT PROTECTION

Bogoslavskaya A.V.	
Special features of land development projects in conservation areas	306
Kasianenko T.V., Nagornyi Y.I.	
Grounding the approaches to estimation of ecologically oriented innovative development	313
Romanchuk S.V.	
Methodological approaches to evaluation of ecological and economic efficiency of wastes processing	321

DEMOGRAPHY, LABOUR ECONOMY, SOCIAL ECONOMY AND POLICY

Alzhanova N.Sh., Nurzhaubayeva R.D.	
Problems of population informal employment in monotowns of Kazakhstan in the context of globalization	328
Belokobylsky S.V., Mamaev L.A., Necel A.V.	
HR provision for social responsibility management	338

ACTUAL PROBLEMS OF ECONOMICS

SCIENTIFIC ECONOMIC JOURNAL

№5(167) 2015

CONTENTS

Vitsenets T.N.	
Mechanism for migration processes regulation	346
Honcharova S.Y., Sotnikova Y.V.	
Forced labor migration: current challenges for the state and the ways of their solution	351
Hrynkevych S.S., Vasylytsiv T.H.	
Systemic transformation of national labor potential	356
Karpova A.A., Zemska O.M., Litvinova T.N.	
The influence of demographic transition as a consequence of qualitative transformations in world economy on economic growth	365
Komar V.Y.	
Conceptual framework for constructing models of creative self-management of student learning	371
Mokhlis S.	
Influences on Malaysian business students' retailing career preferences	378
Rekun G.P., Prus Y.I.	
Learning motivation diagnostics of university students	386
Rozborilova D., Pivarciova V., Martincova M.	
Investments in education as an instrument for alleviating income inequality	395
Sukach O.O.	
Improving the labor efficiency assessment at industrial enterprises	405
Yakimchuk S.V., Nikulina T.V.	
Evaluating the effectiveness of social security system in Russia	413
<i>MONEY, FINANCE AND CREDIT</i>	
Sikhimbayeva D.R., Igilik B.T.	
Rent component of taxes and payments for subsoil use	421
Tsyachna Y.S., Azizova K.M., Rats O.M.	
Comprehensive technology of benchmarking as an instrument of providing financial security for a bank ..	427
<i>ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT</i>	
Skrypnyk M.I., Matiukha M.M.	
Compliance of managerial accounting in the context of information technology use	438
<i>MATHEMATICAL METHODS, MODELING AND INFORMATION TECHNOLOGIES IN ECONOMICS</i>	
Aimurzina B.T., Sadvakasova K.J.	
Labor market as a subject for forecasting: foreign experience and its application in Kazakhstan	444
Domkina O.V.	
Risks of investments in personnel development of the IT sector	454
Kiba-Janiak M., Cheba K., Kolakowski T.	
The multiple correspondence analysis of customer preferences at m-commerce market	462
Kunesova H., Micik M.	
Development of B2C e-commerce in Czech Republic after 1990	470
Lytvyn A.V.	
Applying support vector machines to financial crisis forecasting in Ukrainian insurance companies	481
Poluektova N.R., Shagarova V.N.	
Estimation of ERP systems efficiency based on the stochastic frontiers analysis	493
Raneta L., Kunychka M.	
Applying cluster analysis to studying commercial diplomacy of Ukraine	501
Information about the authors	510

Валентина В. Мартиненко

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ПРІОРИТЕТІВ ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

У статті показано процес формування державної стратегії зміцнення безпеки національної економіки в умовах глобалізації. Проведено стратегічний аналіз внутрішнього та зовнішнього середовищ підтримання рівня економічної безпеки національної економіки, а також аналіз сильних і слабких сторін, можливостей і загроз в умовах впливу глобалізації. Доведено, що європейський інтеграційний вектор зовнішньоекономічної політики є необхідним заходом з досягнення головної мети та реалізації намічених стратегічних цілей щодо зміцнення економічної безпеки національної економіки.

Ключові слова: стратегія; стратегічні пріоритети; економічна безпека національної економіки.

Рис. 4. Табл. 2. Літ. 11.

Валентина В. Мартыненко

ФОРМИРОВАНИЕ СТРАТЕГИЧЕСКИХ ПРИОРИТЕТОВ УКРЕПЛЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ УКРАИНЫ

В статье показано процесс формирования государственной стратегии укрепления безопасности национальной экономики в условиях глобализации. Проведен стратегический анализ внутренней и внешней среды функционирования экономической безопасности национальной экономики, а также анализ сильных и слабых сторон, возможностей и угроз в условиях воздействия глобализации. Доказано, что европейский интеграционный вектор внешнеэкономической политики является необходимой мерой достижения главной цели и реализации намеченных стратегических целей по укреплению экономической безопасности национальной экономики.

Ключевые слова: стратегия; стратегические приоритеты; экономическая безопасность национальной экономики.

Valentyna V. Martynenko¹

STRATEGIC PRIORITIES FORMATION IN STRENGTHENING ECONOMIC SECURITY OF THE NATIONAL ECONOMY OF UKRAINE

The article demonstrates the formation of the state strategy for strengthening the national economic security in the context of globalization. Strategic analysis of internal and external environments of economic security of the national economy is conducted, as well as the analysis of strengths and weaknesses, opportunities and threats under globalization. It is proved that the Eurointegration vector of external economic policy is necessary to achieve the main goal and reach the identified strategic objectives, strengthening the economic security of the national economy.

Keywords: strategy; strategic priorities; economic security of national economy.

Постановка проблеми. Розробка стратегії економічної безпеки України та її ефективна реалізація є необхідною передумовою динамічного економічного зростання України, побудови інформаційного суспільства на засадах постіндустріалізму та впевненого входження нашої країни до світової спільноти.

¹ National University of State Tax Service of Ukraine, Irpin, Ukraine.

Зміцнення економічної безпеки є важливою, ключовою в сучасних умовах глобалізованого світу складовою національної безпеки України і вимагає ефективного задіяння всіх аспектів державного регулювання та високого рівня їх збалансованості. Фактично, економічна безпека виступає гарантом національного суверенітету.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Основними науковими джерелами, в яких досліджуються різні аспекти стратегічного управління економічною безпекою держави, є праці наступних учених: Т. Васильціва, який розглянув стратегію та механізми зміцнення економічної безпеки підприємництва України [3]; Б. Губського (запропонував методологію виміру і стратегію забезпечення економічної безпеки України) [4]; М. Єрмошенка (дослідив національні інтереси, реальні загрози та стратегію забезпечення фінансової безпеки держави) [5]; Я. Жаліла (розробив пріоритети та шляхи вирішення проблеми імплементації стратегії забезпечення економічної безпеки України) [6].

Невирішені раніше частини загальної проблеми. Варто зазначити, що проблема формування стратегічних пріоритетів зміцнення економічної безпеки національної економіки України в стратегічному управлінні залишилася поза увагою дослідників, а тому потребує детального вивчення і розробки дієвих шляхів вирішення.

Метою дослідження є обґрунтування ефективних шляхів формування стратегічних пріоритетів зміцнення економічної безпеки національної економіки України в об'єктивних умовах впливу глобалізації.

Основні результати дослідження. Стратегія в економічній теорії розглядається як багатовимірне і багатоаспектне поняття. Наприклад, М. Портер визначає стратегію як «спосіб реакції на зовнішні можливості й загрози, внутрішні сильні та слабкі сторони» [9, 33–36]. М.Х. Мескон, М. Альберт та Ф. Хедоурі визначають стратегію як план або програму дій з досягнення поставлених цілей [7, 58–60]. У нашому дослідженні саме ця гіпотеза буде покладена в основу SWOT-аналізу, в ході якого визначаються слабкі сторони й загрози та їм протиставляються сильні сторони й можливості.

Найбільш повним є визначення державної стратегії Б.А. Райзберга, Л.Ш. Лозовського та Є.Б. Стародубцевої, які розглядають стратегію як «довгострокові, найбільш принципові, важливі установки, плани, наміри уряду, адміністрації регіонів, керівництва підприємств по відношенню до виробництва, доходів і видатків, бюджету, податків, капіталовкладень, цін, соціального захисту» [10, 372]. Дане визначення більше підходить до оцінки загального стану економічної безпеки національної економіки, а для її зміцнення необхідні формування та реалізація державної стратегії.

Державне управління процесами формування і забезпечення та зміцнення економічної безпеки здійснюється недостатньо ефективно. Тому очевидно є необхідність у розробці державної стратегії зміцнення економічної безпеки національної економіки в умовах впливу глобалізації, оскільки, по-перше, її рівень забезпечення не є достатнім, по-друге – відсутні підходи до її зміцнення в умовах волатильності факторів глобалізаційного впливу.

На рис. 1 висвітлено послідовність формування державної стратегії зміцнення безпеки національної економіки з урахуванням впливу глобалізації.

Рис. 1. Послідовність процесу формування державної стратегії зміцнення безпеки національної економіки в умовах впливу глобалізації,
авторська розробка

З рис. 1 видно, що процес формування державної стратегії зміцнення безпеки національної економіки з урахуванням впливу глобалізації передбачає реалізацію 8 послідовних етапів. Спочатку проводиться пошук і порівняльний аналіз існуючих державних стратегій, пов'язаних із зміцненням економічної безпеки. Стратегічний аналіз зовнішнього й внутрішнього середовищ функціонування економічної безпеки національної економіки, а також аналіз сильних і слабких сторін, можливостей і загроз є базою для визначення стратегічних альтернатив та пріоритетів зміцнення економічної безпеки з урахуванням впливу глобалізації. Реалізація розробленої державної стратегії передбачає визначення відповідальних органів державної влади й безпосередніх виконавців стратегічних заходів в сфері підсилення захищеності вітчизняного виробника та бізнесу від загроз та в цілому зміцнення економічної безпеки національної економіки. У цьому контексті дуже важливими є такі моменти: дієвість в цьому напрямі владних структур і спрямування спільних зусиль влади й бізнесу; фінансове забезпечення необхідних структурно-логічних трансформацій для підвищення конкурентоспроможності економіки.

На окрему увагу заслуговує реалізація основних етапів формування державної стратегії зміцнення безпеки національної економіки з урахуванням впливу глобалізації. На першому етапі доцільно провести аналіз існуючих стратегій і концепцій, що прямо або опосередковано пов'язані з вирішенням цієї проблеми. У ході вивчення правового середовища функціонування еконо-

мічної безпеки національної економіки було встановлено, що основними законодавчими актами стратегічного характеру є:

1) Стратегія економічного та соціального розвитку України «Шляхом європейської інтеграції» на 2004–2015 роки [1];

2) Стратегія національної безпеки України «Україна в світі, що змінюється» [2].

Головна мета стратегії економічного та соціального розвитку України «Шляхом європейської інтеграції» полягала в набутті державою повноправного членства в Європейському Союзі [1]. Мета реалізації стратегії національної безпеки України «Україна у світі, що змінюється» полягає у формуванні сприятливих умов для забезпечення інтересів громадян, суспільства й держави, подальшого поступу України як демократичної держави зі зростаючою на інноваційних засадах ринковою економікою, держави, що керується європейськими політичними й економічними цінностями, в якій повага й захист прав і законних інтересів усіх територіальних громад, суспільних верств, етнічних груп є запорукою незалежного, вільного, суверенного й демократичного розвитку єдиної України [2]. На основі проаналізованих стратегій основними загрозами та напрямками зміцнення економічної безпеки України визначено такі (табл. 1).

Таблиця 1. Загрози економічній безпеці України в контексті діючих державних стратегій*

Стратегія «Шляхом європейської інтеграції»	Стратегія національної безпеки України
Загрози економічній безпеці	
Недостатня дієвість та збалансованість гілок державної влади	Залежність внутрішнього ринку від зовнішньоекономічної кон'юнктури
Знижена (у декілька разів) вартість робочої сили	Недостатня ефективність використання матеріальних ресурсів
Структурна незбалансованість фінансового сектору держави	Валютні ризики, неефективне використання бюджетних коштів
Тінізація та корумпованість української економіки	Високий рівень тінізації економіки, відсутність стимулів до легалізації доходів населення та зменшення тіньової зайнятості
Низький рівень інвестицій	Надмірний вплив іноземного капіталу на розвиток окремих стратегічно важливих галузей національної економіки
Низька ефективність інноваційної діяльності	Недосконалість законодавчого забезпечення прискореного розвитку національної економіки на інноваційних засадах
Застарілість технологій та засобів виробництва	Низький технологічний рівень вітчизняної економіки

* сформовано і систематизовано на основі [1; 2].

Аналізуючи табл. 1, варто зазначити, що серед вказаних загроз, визначених у першій стратегії, відсутні глобалізаційні, а у другій стратегії таких дві — залежність внутрішнього ринку від зовнішньоекономічної кон'юнктури та надмірний вплив іноземного капіталу на розвиток окремих стратегічно важливих галузей національної економіки.

У стратегії «Шляхом європейської інтеграції» пропонується 2 напрями зміцнення економічної безпеки — антиглобалізаційний захист щодо знижен-

ня обсягів надмірного імпорту тих видів продукції, які може випускати в необхідній кількості вітчизняний АПК, особливо це стосується легкої промисловості. Важливу роль відіграє моніторинг зовнішнього середовища з метою виявлення ступеня його впливу на національну економіку й розробки запобіжних заходів щодо зниження можливих втрат.

У стратегії національної безпеки України виокремлено 2 напрями зміцнення, що пов'язані зі зниженням дії глобалізації — мінімізація негативного впливу на економіку зовнішньої кон'юнктури й наслідків світової фінансово-економічної кризи та оптимізація структури й обсягу зовнішнього боргу, недопущення неконтрольованого відпливу капіталу за межі держави.

У проаналізованих державних стратегіях недостатньо уваги приділено впливу глобалізації на стан економічної безпеки національної економіки, зокрема, ідентифіковано лише по дві загрози та напрями мінімізації їх впливу. Цього, звісно, недостатньо для ефективного стратегічного управління процесом зміцнення економічної безпеки національної економіки. У зв'язку з цим виникає потреба у розробці державної стратегії зміцнення безпеки національної економіки з урахуванням впливу глобалізації.

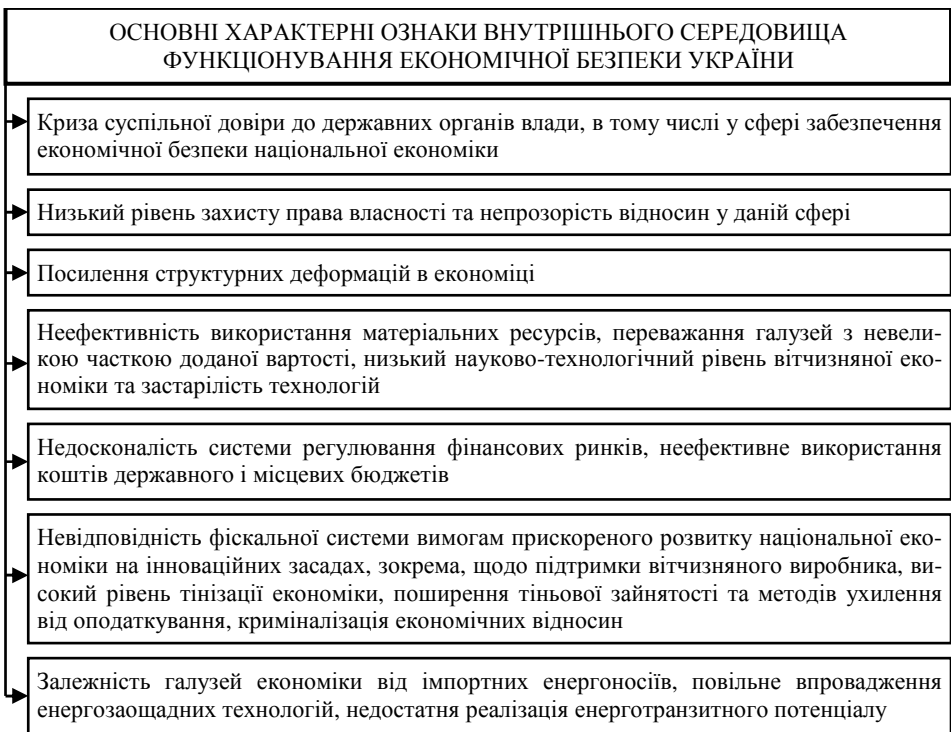

Рис. 2. Характерні ознаки внутрішнього середовища функціонування системи економічної безпеки національної економіки України, систематизовано на основі [8, 8–9]

Побудову державної стратегії зміцнення безпеки національної економіки в умовах впливу глобалізації розпочнемо зі стратегічного аналізу внутрішнього й зовнішнього середовища її функціонування. Визначено основні системні

проблеми, що існують у внутрішньому середовищі функціонування економічної безпеки України – рис. 2.

Рис. 2 демонструє, що внутрішнє середовище функціонування системи економічної безпеки в Україні характеризується значними проблемами, які перешкоджають реалізації державної стратегії захисту національної економіки від загроз. Тому стратегію зміцнення економічної безпеки національної економіки в умовах впливу глобалізації необхідно формувати з урахуванням вказаних проблем: недовіри громадськості до органів влади, непрозорості захисту права власності, структурних деформацій національної економіки, низького технологічного рівня розвитку, низької ефективності фіскальної та бюджетної політик, значної тінізації економіки, криміналізації економічних відносин тощо.

Аналіз зовнішнього середовища функціонування економічної безпеки національної економіки в умовах впливу глобалізації проведемо аналогічно, визначивши основні існуючі проблеми (рис. 3).

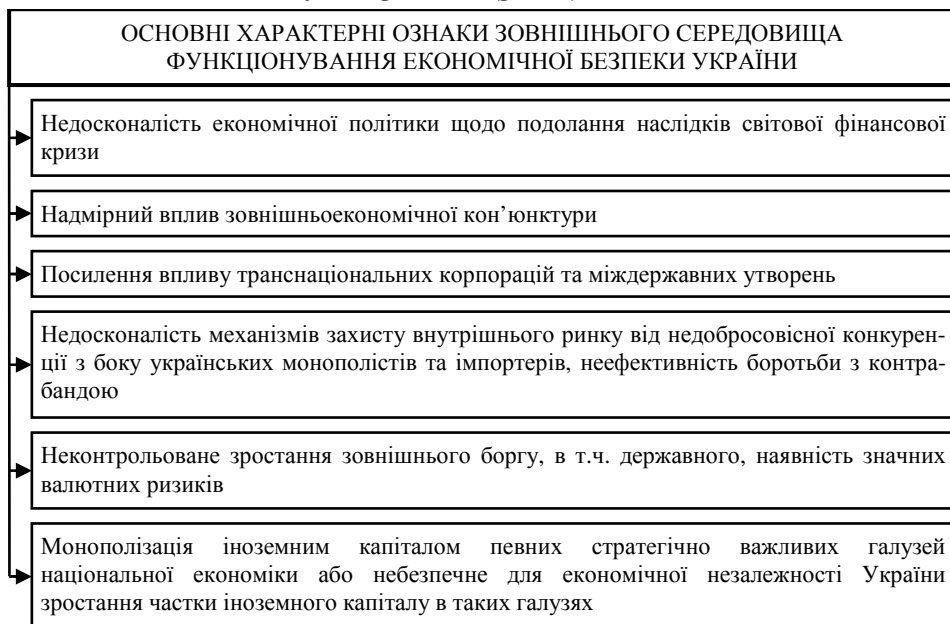

Рис. 3. Характерні ознаки зовнішнього середовища функціонування системи економічної безпеки України, систематизовано на основі [8, 8–9]

З рис. 3 видно, що зовнішнє середовище функціонування економічної безпеки національної економіки в умовах впливу глобалізації характеризується такими ознаками, як загрозливі наслідки світової фінансової кризи, надмірний вплив зовнішньоекономічної кон'юнктури, негативний вплив світових і міждержавних надструктур, транснаціонального бізнесу та інтеграційних утворень, недобросовісна конкуренція з боку імпортерів, контрабанда, зростання зовнішнього боргу та валютні ризики, експансія іноземного капіталу в стратегічно важливі галузі національної економіки тощо.

Логічним продовженням стратегічного аналізу середовища функціонування економічної безпеки національної економіки є застосування методики

Матриця SWOT-аналізу	<i>Можливості:</i> - Своєчасна реакція на кризові явища. - Диверсифікація зовнішньої заборгованості за відсотками, погашенням, кредиторами. - Недопущення девальвації національної грошової одиниці. - Можливість виходу на нові міжнародні ринки (в т.ч. енергетичні). - Реальне зростання доходів населення. - Скорочення негативного сальдо торгівельного балансу.	<i>Загрози:</i> - Кон'юнктурні коливання світової економіки. - Військові дії на Сході України. - Доларизація національної економіки. - Диспропорції міжнародної торгівлі. - Еміграція найбільш кваліфікованої робочої сили. - Витік національного капіталу до офшорних зон та повернення у вигляді прямих іноземних інвестицій.
<i>Сильні сторони:</i> - Реальне економічне зростання. - Членство України у Світовій організації торгівлі (СОТ). - Євроінтеграційний курс зовнішньоекономічної політики. - Регулювання трансфертного ціноутворення. - Наявність альтернативних джерел енергії. - Високий транзитний потенціал народного господарства.	«1», «4» ↔ «1» «1», «3» ↔ «2» «1» ↔ «3» «2», «3», «5», «6» ↔ «4» «1», «3» ↔ «5» «1», «2», «4» ↔ «6»	«1», «2» ↔ «1» «2», «3», «5», «6» ↔ «2» «1», «4» ↔ «3» «1», «2», «4» ↔ «4» «1», «3» ↔ «5» «3», «4» ↔ «6»
<i>Слабкі сторони:</i> - Залежність економіки від імпортних енергоносіїв. - Низький рівень життя населення. - Зростання зовнішньої заборгованості держави. - Наявність значних валютних ризиків. - Поганий інвестиційний клімат. - Низький рівень глобальної конкурентоспроможності економіки.	«3», «4» ↔ «1» «3», «4» ↔ «2» «3», «4», «5» ↔ «3» «1», «3», «5», «6» ↔ «4» «2», «3» ↔ «5» «3», «5», «6» ↔ «6»	«2», «3», «4», «5», «6» ↔ «1» «1», «3», «4», «6» ↔ «2» «3», «4», «6» ↔ «3» «1», «3», «5», «6» ↔ «4» «2», «6» ↔ «5» «4», «5», «6» ↔ «6»

Рис. 4. Матриця SWOT-аналізу стану економічної безпеки національної економіки України в умовах впливу глобалізації, авторська розробка

SWOT-аналізу, що є популярною в стратегічному плануванні. До його основи покладено поділ факторів і явищ на 4 групи: сильні сторони (strengths), слабкі сторони (weaknesses), можливості (opportunities) та загрози (threats) [11]. Побудуємо матрицю SWOT-аналізу економічної безпеки національної економіки в умовах впливу глобалізації (рис. 4), на якій проведемо позиціонування середовища її функціонування.

На рис. 4 зображено матрицю SWOT-аналізу, що побудована на основі попередньо проведених досліджень. 4 квадранти матриці утворюються шляхом парної комбінації кожної групи показників, при чому по вертикалі розміщуються сильні і слабкі сторони внутрішнього середовища функціонування економічної безпеки, а по горизонталі — можливості та загрози, що виникають в результаті впливу глобалізації. Розглянемо детальніше кожен квадрант матриці.

Квадрант «сильні сторони — можливості». Реальне економічне зростання, що мало місце в післякризовий період 2009–2012 рр. («1») та державне регулювання механізму трансфертного ціноутворення, направлене на недопущення ухилення великих компаній від сплати податків від операцій з пов'язаними особами («4») створюють умови для своєчасної реакції на кризові явища, що можуть мати місце як у світовій, так і в національній економіках. Реальне економічне зростання («1») та євроінтеграційний курс зовнішньоекономічної політики («3») створюють можливості для диверсифікації зовнішньої заборгованості за відсотками, строками погашення, позичальниками. Реальне економічне зростання («1») створює умови для недопущення зниження курсу української гривні відносно інших валют («3»).

Членство України у СОТ («2»), євроінтеграційний курс зовнішньоекономічної політики («3»), наявність альтернативних джерел енергії («5») та потужний транзитний потенціал народного господарства («6») забезпечують можливість виходу на нові міжнародні ринки, у т.ч. енергетичні («4»). Реальне економічне зростання («1») та євроінтеграційний курс зовнішньоекономічної політики («3») створюють можливості для реального зростання доходів населення («5»). Реальне економічне зростання («1»), членство України у Світовій організації торгівлі («2») та державне регулювання трансфертного ціноутворення («4») впливають на скорочення негативного сальдо торговельного балансу («6»).

Квадрант «сильні сторони — загрози». Ризик кон'юктурних коливань світової економіки знижується за наявності реального економічного зростання та членства України в СОТ. Загроза «Військові дії на Сході України» може бути послаблена такими сильними сторонами, як членство України в СОТ, перспективи повного асоційованого членства України в Європейському союзі (ЄС), наявністю альтернативних джерел енергії та пошуком нових ринків енергоресурсів, а також використання переваг високого транзитного потенціалу. Реальне економічне зростання та державне регулювання трансфертного ціноутворення операцій з пов'язаними особами для великих компаній дають можливість знизити вплив доларизації економіки на стан економічної безпеки, а членство в СОТ, в поєднанні з вказаними сильними сторонами, — зменшити диспропорції міжнародної торгівлі. Є сподівання, що реальне економічне

не зростання та асоційоване членство в ЄС знизять міграційний потік кваліфікованої робочої сили. Державне регулювання трансфертного ціноутворення та європейська інтеграція стануть на перешкоді витоку національного капіталу до офшорних зон та повернуться у вигляді прямих іноземних інвестицій.

Квадрант «слабкі сторони — можливості». Можливість своєчасної реакції на кризові явища та диверсифікація зовнішньої заборгованості за відсотками, строками погашенням і кредиторами дають змогу знизити темпи росту зовнішнього державного боргу та валютні ризики. Регулювання курсу гривні, недопущення її девальвації знижують валютні ризики та позитивно впливають на інвестиційний клімат у країні. Можливість виходу на нові міжнародні ринки, у т.ч. енергетичні, знижує залежність економіки від імпортних енергоносіїв, сповільнює зростання зовнішньої заборгованості держави, покращує інвестиційний клімат та конкурентоспроможності національної економіки. Реальне зростання доходів населення підвищує рівень життя громадян та стимулює сукупний попит, що опосередковано впливає на скорочення заборгованості держави. Скорочення негативного сальдо торговельного балансу призводить до зростання ВВП, що сповільнює зростання зовнішнього державного боргу, покращує інвестиційний клімат і підвищує рівень конкурентоспроможності української економіки.

Квадрант «слабкі сторони — загрози». Кон'юктурні коливання світової економіки знижують рівень життя населення, збільшують обсяг зовнішнього боргу держави, посилюють дію валютних ризиків, погіршують інвестиційний клімат та знижують рівень конкурентоспроможності національної економіки. Воєнні дії у промислових регіонах України посилюють залежність економіки від імпортних енергоносіїв, зростання зовнішньої заборгованості держави, наявність валютних ризиків та низький рівень конкурентоспроможності національної економіки. Зростання зовнішньої заборгованості держави, наявність значних валютних ризиків, низький рівень інвестиційного клімату поглиблюють доларизацію національної економіки. Залежність економіки від імпортних енергоносіїв, зростання зовнішнього боргу, низький рівень інвестиційного клімату та конкурентоспроможності національної економіки поглиблюють диспропорції міжнародної торгівлі. Низький рівень життя населення та конкурентоспроможності національної економіки спонукають до еміграції кваліфікованої робочої сили. Витік національного капіталу до офшорних зон та повернення у вигляді прямих іноземних інвестицій відбувається через наявність значних валютних ризиків, низького рівня інвестиційного клімату та низької конкурентоспроможності національної економіки.

Щоб якнайкраще узгодити сильні сторони й можливості зниження впливу загроз і підсилення слабких сторін, доцільно побудувати стратегічний баланс (табл. 2).

Головна мета державної стратегії полягає у забезпеченні високого рівня економічної безпеки України в умовах глобалізації. Основні стратегічні пріоритети, реалізація яких забезпечить протягом найближчих 10 років виконання головної мети державної стратегії — зміцнення безпеки національної економіки в умовах впливу глобалізації, такі:

- посилення національної обороноздатності;

- формування ринкового курсу гривні відносно інших іноземних валют;
- забезпечення оптимального відношення обсягів експорту та імпорту до ВВП та скорочення негативного сальдо платіжного балансу;
- реструктуризація державного боргу та оптимізація державних витрат;
- диверсифікація енергопостачання та впровадження енергоощадних технологій з метою послаблення монопольного впливу Російської Федерації;
- заохочування прямих іноземних інвестицій в банківську сферу з метою підвищення частки іноземного банківського капіталу в загальному обсязі банківського капіталу;
- сприяння виходу вітчизняних інвесторів на європейські фондові ринки з метою активізації інвестиційної діяльності та отримання прибутку в довгостроковій перспективі.

Таблиця 2. Стратегічний баланс стану економічної безпеки України в умовах впливу глобалізації, авторська розробка

Слабкі сторони і загрози	Сильні сторони і можливості
Зростання зовнішньої заборгованості держави. Наявність значних валютних ризиків.	Своєчасна реакція на кризові явища. Реальне економічне зростання. Членство України у СОТ. Диверсифікація зовнішньої заборгованості за відсотками, погашенням, кредиторами. Євроінтеграційний курс зовнішньоекономічної політики.
Поганий інвестиційний клімат.	Недопущення девальвації національної грошової одиниці.
Низький рівень життя населення. Еміграція найбільш кваліфікованої робочої сили.	Реальне зростання доходів населення.
Залежність економіки від імпортних енергоносіїв. Низький рівень конкурентоспроможності національної економіки.	Можливість виходу на нові міжнародні ринки (в т.ч. енергетичні). Наявність альтернативних джерел енергії. Високий транзитний потенціал національного господарства. Скорочення негативного сальдо торговельного балансу.
Кон'юнктурні коливання світової економіки. Диспропорції міжнародної торгівлі. Витік національного капіталу до офшорних зон та повернення у вигляді прямих іноземних інвестицій.	Реальне економічне зростання. Членство України у СОТ. Регулювання трансфертного ціноутворення. Євроінтеграційний курс зовнішньоекономічної політики.
Доларизація національної економіки.	Реальне економічне зростання. Регулювання трансфертного ціноутворення.
Військові дії на Сході України, які призводять до скорочення обсягів добувної промисловості, металургії, машинобудування тощо.	Євроінтеграційний курс зовнішньоекономічної політики. Наявність альтернативних джерел енергії. Високий транзитний потенціал національного господарства.

Розроблена стратегія зміцнення економічної безпеки України, а також жорсткий контроль за її виконанням має реалізовуватись на всіх рівнях тери-

торіального управління країною, зокрема, через узгодження дій державних, громадянських та ринкових регуляторів.

Висновки. Запропоновані стратегічні пріоритети зміцнення економічної безпеки національної економіки України забезпечать необхідний рівень її захисту в умовах впливу глобалізації протягом найближчих 10 років. При цьому необхідною умовою зміцнення економічної безпеки, з урахуванням впливу глобалізації, на думку автора, стане повна імплементація Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом.

1. Про Стратегію економічного та соціального розвитку України «Шляхом європейської інтеграції» на 2004–2015 роки: Указ Президента України від 28.04.2004 № 493/2004 // zakon.rada.gov.ua.

2. Про Стратегію національної безпеки України: Указ Президента України від 12.02.2007 № 105/2007, зі змінами та доповненнями від 22.06.2012 // zakon.rada.gov.ua.

3. *Васильців Т.Г.* Економічна безпека підприємництва України: стратегія та механізми зміцнення: Монографія. — Львів: Арал, 2008. — 384 с.

4. *Губський Б.В.* Економічна безпека України : методологія виміру, стан і стратегія забезпечення: Монографія. — К.: ДП Укрархбудінфор, 2001. — 122 с.

5. *Єрмошенко М.М.* Фінансова безпека держави: національні інтереси, реальні загрози, стратегія забезпечення. — К.: КНТЕУ, 2001. — 309 с.

6. *Жаліло Я.А.* Стратегія забезпечення економічної безпеки України. Пріоритети та проблеми імплементації // Стратегії національної безпеки України в контексті досвіду світової спільноти. — К.: Видавництво «Сантисага», 2001. — С. 141–142.

7. *Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф.* Основы менеджмента / М.А. Майорова (пер.). — М.: Дело, 2000. — 704 с.

8. Національна безпека України: стратегічні пріоритети та шляхи їх реалізації: Матеріали «круглого столу» / За заг. ред. О.В. Литвиненка. — К.: НІСД, 2011. — 64 с.

9. *Портер М.* Конкурентная стратегия: методика анализа отраслей и конкурентов / Пер. с англ. — М.: Альбина Бизнес Бук, 2006. — 454 с.

10. *Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б.* Современный экономический словарь: Около 12 тыс. терминов. — 5-е изд., перераб., доп. — М.: ИНФРА-М, 2007. — 495 с.

11. *Naga Jyothi, B., Babu, G.R., Murali Krishna, I.V.* (2008). Object Oriented and Multi-Scale Image Analysis: Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats. A Review. Journal of Computer Science, 4(9): 706–712.

Стаття надійшла до редакції 2.02.2015.